

Den ensomme Zakæus

– et undervisningsforløb til dansk, kristendom og billedkunst

Forløbet er henvendt til 3. – 9. kl. Anslået 2-18 lektioner

Af lærer Pernille Madsen Laxvig, Hindsholmskolen, og Anette Wilhelm Jahn

Tredje klasse viser deres masker frem i kirken og dramatiserer selv maskens udtryk. Her fortæller Zakæus.

Kort beskrivelse af forløbet:

Dette forløb tager udgangspunkt i videofortællingen [Da Zakæus blev rig](#), forfattet og fortalt af Anette Wilhelm Jahn fra Måle Fortælleteater. Den bibelske fortælling om den lille, ensomme tolder Zakæus, der kravler op i et morbærtræ. Forløbet kan tilpasses fra 3.-9. klassetrin.

I kan nøjes med at se videofortællingen (22 min), genfortælle historien i en sansefortælling og tale om historien (3 lektioner). Eller I kan gå videre og arbejde med flere trin af materialet. I dansk og kristendom (3 lektioner) reflekterer eleverne over Zakæus' forskellige følelser i historien: *Hvilke følelser går Zakæus igennem?* Herefter kommer eleverne selv med bud på, hvornår man generelt kan føle sig ensom, og hvornår man hører til. Der arbejdes med sansefortælling, fortælledrama og skabende drama. I kan også gå direkte til billedkunst (8-10 lektioner), hvor eleverne skaber *Zakæus' mange ansigter*.

Hele forløbet kan afsluttes i kirken, hvor klassen udstiller deres billedkunst (*Zakæus mange ansigter*) og optræder med deres udsagn om at føle sig ensom / at høre til (2 lektioner).

Dansk og kristendom

– *At føle sig udenfor eller at høre til*

(3 lektioner)

Videofortællingen [Da Zakæus blev rig](#) handler om en dreng, der bliver mobbet, og som heller ikke som voksen hører til i fællesskabet. Han er rig på mønter, men først da Jesus kommer på besøg og får ham til at fortælle sin livshistorie, som også hans gamle legekammerater modvilligt må lytte til – først da bliver Zakæus rig som menneske. For Jesus inviterer ham ind i fællesskabet, og Zakæus kommer til at høre til.

Formålet med undervisningsforløbet er at arbejde med emnet, **ensomhed og fællesskab**, for at styrke elevernes trivsel og klassens fællesskab. Hertil kommer elevernes kreative fortolkninger af en bibeltekst, og at de forbinder sig kropsligt og personligt med teksten, ligesom de styrker deres kompetencer i mundtlig fortælling.

Fælles mål for dansk efter 4.kl

Kompetencemål

- Fremstilling

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billeder i velkendte faglige situationer.

- Fortolkning

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

- Kommunikation

Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige og formelle og sociale situationer

Lærervejledning

1. Film + sansefortælling + refleksion (3 lektioner)

1. Eleverne ser videofortællingen [Da Zakæus blev rig](#) (22. min).
2. I ser videoen [Zakæus Sansefortælling](#) flere gange, og 2 og 2 fortæller I historien på ryggen af hinanden og giver hinanden respons: *Hvad kunne de mærke og se for sig?* Efter 3-4 gange kan de fleste elever selv guide sansefortællingen.
3. I grupper på 4 taler eleverne om historien, hvad de har bemærket.
4. Spørg hele klassen: *Hvad vil det sige at være ensom?* Svarene skrives på interaktiv tavle.
5. Spørg hele klassen: *Hvad vil det sige at høre til?* Svarerne skrives på interaktiv tavle.

2. Dramaøvelse I (1 lektioner)

Alle går rundt i rummet, som sig selv. Alle skal finde det tomme rum i klassen. Det vil sige, at ingen går ind i hinanden, man er hele tiden i bevægelse.

Læreren siger *frys* og alle stivner i en bevægelse. *Nu går I rundt, som en person, der føler sig ensom*, siger læreren.

Læreren siger *frys!* og alle stivner i en bevægelse. *Nu skal I gå rundt, som en person, der hører til i fællesskabet*.

Læreren siger *frys* og alle stivner i en bevægelse. Nu må de slappe af og gå ud af rolle.

Læreren beder eleverne gå sammen med den nærmeste. 2 og 2 skal de fortælle hinanden, hvordan de oplevede øvelsen.

Efter et par minutter samler læreren op ved at spørge, hvad de har talt om.

1. Nu skal eleverne i 4 mandsgrupper tale om, hvornår man føler sig ensom.
2. Hver gruppe vælger en forkvinde, der fremlægger for hele klassen.
3. Læreren skriver på et A3-karton overskriften *Man føler sig ensom når...*
Elevernes udsagn skrives på denne planche.
4. Læreren samtaler med eleverne om deres udsagn.

3. Dramaøvelse II (1 lektion)

Hver gruppe vælger et af klassens udsagn om at føle sig ensom og laver et dramastykke.

Ca. 15 minutters forberedelse og øvning. Dramaøvelsen fremlægges for klassen, hver gruppe får respons fra klassen, og der samtales over casen.

4. Dramaøvelse I og II gentages med udsagnet *Man hører til når...*

(2 lektioner)

Eleverne skriver deres udsagn ned.

Billedkunst - Zakæus mange ansigter

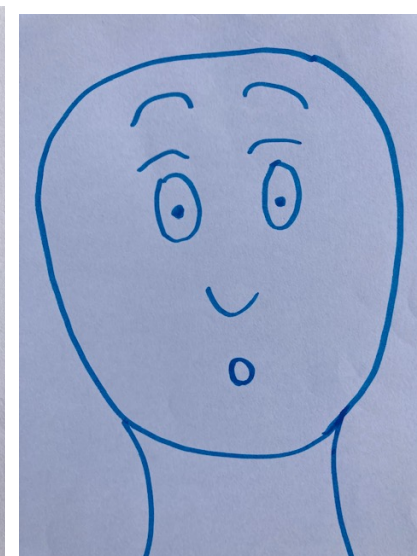
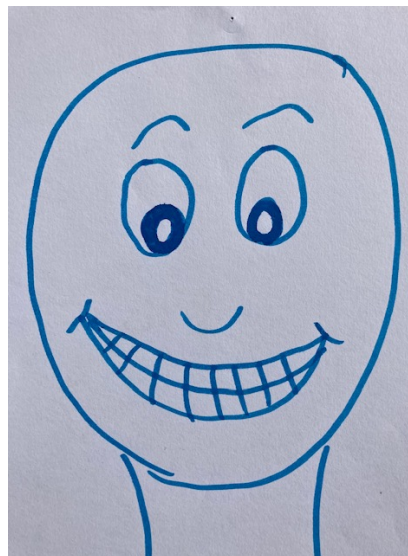
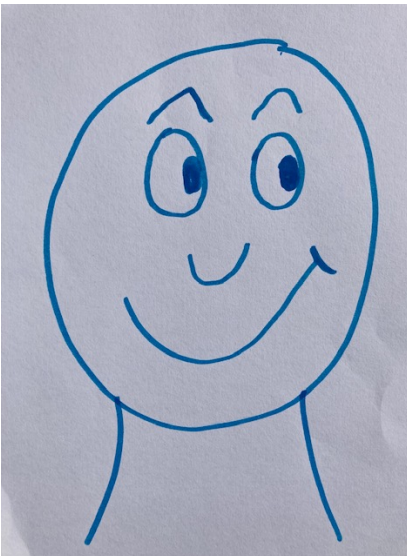
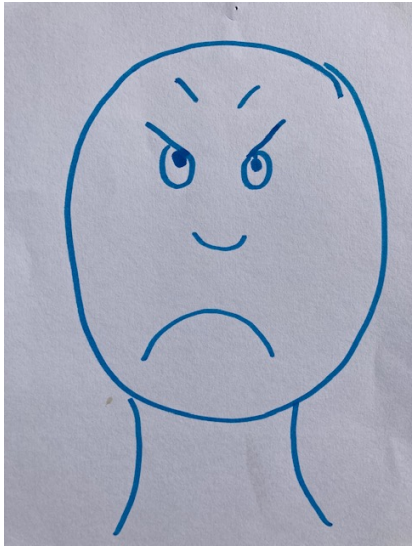
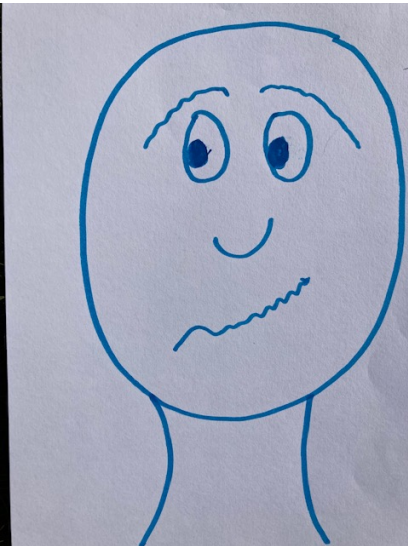
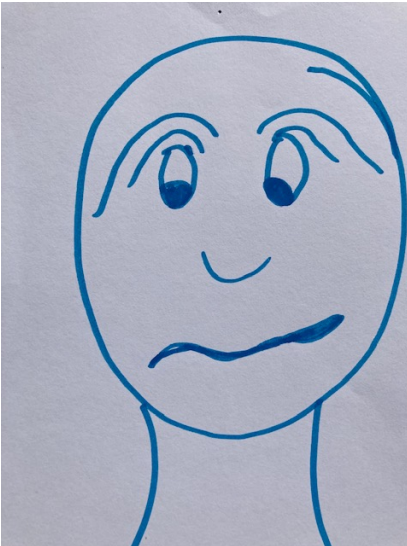
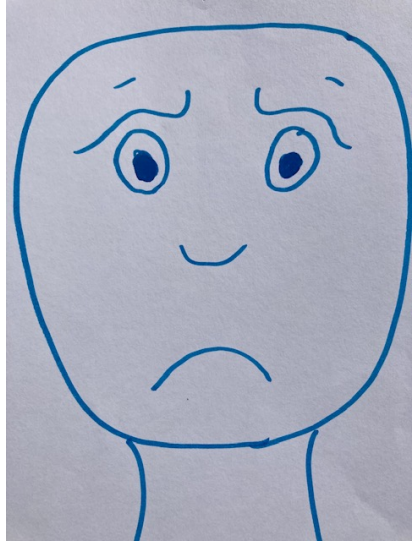
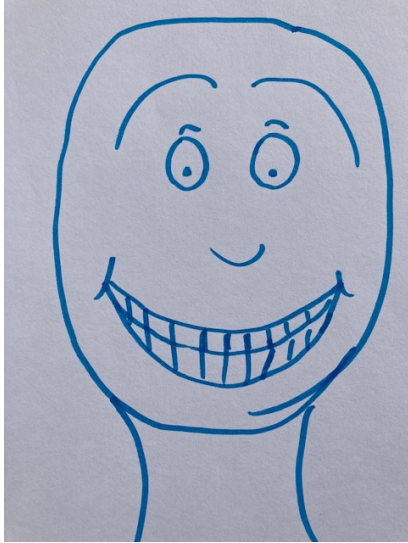
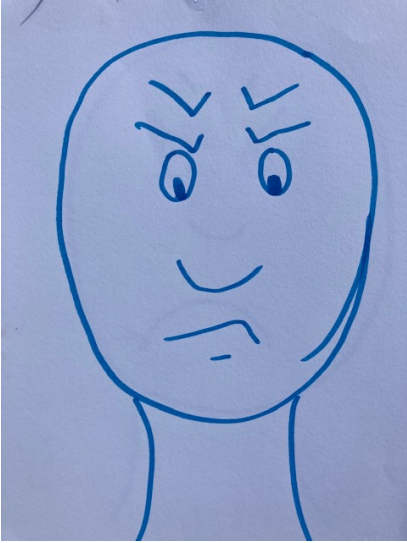
(8-10 lektioner)

Tredje klasse viser deres masker frem i kirken og dramatiserer selv maskens udtryk. Her får Zakæus øje på Jesus.

Fælles mål:

- Billedfremstilling
 - *Eleverne kan udtrykke sig i plane rumlige billeder med vægt på tematisering.*
- Billedanalyse
 - *Eleverne kan samtale om egne og andres billeder*
- Billedkommunikation
 - *Eleverne kan kommunikere gennem billeder.*

På den foregående side kan du se ni eksempler på forskellige ansigtsudtryk, som du kan tegne af og lade eleverne blive inspireret af.

Materialer:

- Sakse
- Pensler
- A4 – hvidt papir til skitsetegning
- A4 – pap til hver elev
- Æggebakker, der klippes ud til kinder, næse og øjne
- Malertape
- Aviser
- Tapetklister i plastikkrus
- Naturfarvet papir med struktur eller hjemmelavet papir
- Guldtuscher, tynde og tykke, til øjne, næsebor og læber
- Til hår kan bruges tjæretov, hampesnor og hampereb

Tredje klasse viser deres masker frem i kirken og dramatiserer selv maskens udtryk. 1. Zakæus er kravlet op i træet.
2. Zakæus står til sidst med armen om sin kone og børnene kravlende glade rundt på sig.

Lærervejledning

Zakæus oplever mange forskellige følelser igennem historien. Da hans ansigt udtrykker alle disse følelser, har Zakæus mange forskellige ansigter. Eleverne skal nu lave deres eget Zakæus-ansigt.

Vis eleverne de ni forskellige ansigtsudtryk, og tal med dem om, hvor i Zakæus' historie, han har de forskellige udtryk.

I. Dramaøvelse

Lad eleverne gå rundt som Zakæus, når han er glad, ked af det, bange, lukket, nysgerrig, åben, flov, overrasket og ensom...

Lad hver elev vælge sig et sted i Zakæus' fortælling, som de synes er interessant.

Derefter vælger hver elev et af de ni ansigtsudtryk, som de synes passer godt til det sted i fortællingen, de har valgt.

Lad eleverne gå rundt i det tomme rum og udtrykke følelsen i krop og ansigt.

II. Tegneøvelse:

Skitsetegning af Zakæus

Nu laver eleverne skitsetegninger på et hvidt A4-ark, som lægges lodret på bordet.

Zakæus' ansigt med hoved og hals skal fylde hele papiret. Lad eleverne tegne flere forskellige skitser af Zakæus mange ansigter, så de kan vælge det, de selv synes, er blevet bedst. Lad eleverne klippe det ansigt ud, som de har valgt.

III. Maskerne formes

1. Skitsetegningerne lægges på A4 pap, der tegnes rundt om dem, og de klippes ud.

Nu er eleverne klar til at forme deres Zakæus-ansigt.

2. Der klippes i æggebakker til øjne, læber, kinder og næser.

3. Strimler af avispapir dyppes i tapetklister og limes på ansigtet, således at fx. æggebakkeøjnene limes fast. Hele ansigtet beklædes med avisstrimler, der er dyppet i tapetklister.

4. Ansigterne tørres. Dette kan tage nogle dage.

5. Derefter dekorerer ansigterne med hjemmelavet papir, der rives i små stykker og limes på med tapetklister, papirstykkerne må ikke være større end en 2-krone.

6. Der limes hår på ansigtet med tapetklister.

7. Ansigternes øjne, øjenbryn, læber og næsespor males med guldtusch.

IV. Udstilling og performance i kirken

I kan afslutte forløbet i den lokale kirke med udstilling af jeres Zakæus-ansigter og drama-opførelse med elevernes udsagn om at være ensom eller at høre til.

Eleverne lærer deres udsagn udenad. Stil eleverne op i to rækker. I den første række siger eleverne på skift et af deres udsagn om ensomhed. Når en elev har sagt et udsagn, går eleven ned og sætter sig på en kirkebænk før den næste kom med et udsagn. Det giver en stærk effekt, da der bliver tid til at fornemme udsagnet. Derefter kommer eleverne i den anden række frem og siger på skift deres udsagn om det at høre til.

Når I har øvet nogle gange, kan I invitere andre klasser eller forældre/bedsteforældre eller den lokale seniorklub over i kirken.

Tredje klasse viser deres masker frem i kirken og dramatiserer selv maskens udtryk. 1. Zakæus mærker, han er blevet rig på en ny måde. 2. Fra tredje klasses udstilling i Dalby kirke, hvor Zakæus-ansigterne kom op at hænge i et træ ved døbefonden.

Udsagn fra 3. klasse på Hindsholmskolen

Man føler sig ensom når...

- ens skolekammerat siger nej til, at man må være med.
- når man spørger, om man må være med til at lege i skolegården, og de andre så vender ryggen til en og går uden at svare.
- når nogen taler grimt om en.
- når en ven driller en.
- når en søster ikke gider lege.
- når nogen går fra en.
- når man sidder på sit værelse og spiller på Ipad alene.
- når ingen gider en.
- når man er alene hjemme.
- når man er helt alene.
- når nogen, man leger med, bare går uden at sige noget.
- når ingen gider høre, hvad man siger.

Man hører til når...

- man er til fodbold.
- når man tager bussen med sin ven til sin fars værksted.
- når man er alene hjemme med sin kat og sin søster.
- når man følger med i skole.n
- når man er sammen med sin far og mor samtidig.
- når man er på jagt med sin far.
- når man har en legeaftale.
- når man sejler familiens båd.
- når der er nogen der vil lege i skolen.

- når man kan mærke at klassekammeraterne kan lide en.

- når man har en legeaftale.

